Lietas Nr. C771316723
Lietvedības Nr. C-03846-24/1
ECLI:LV:RPT:2024:0111.C771316723.3.S

Rīgas pilsētas tiesa
SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2024.gada 11.janvārī

Tiesa šādā sastāvā: tiesnese Anita Moļņika
rakstveida procesā izskatīja vienkāršotās procedūras civillietu AAS "BALTA" prasībā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2023.gada 25.jūlijā Rīgas pilsētas tiesā saņemts AAS "BALTA" (turpmāk – prasītājs) vienkāršotās procedūras prasības pieteikums pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" (turpmāk – atbildētājs) par naudas piedziņu.

[1.1] Prasītājs prasībā norāda, ka starp prasītāju un /pers. A/ tika noslēgts apdrošināšanas līgums un izsniegta ģimenes apdrošināšanas polise Nr./numurs/, uz kuras pamata apdrošināts dzīvoklis pēc adreses /adrese A/ (turpmāk – Dzīvoklis). Polises darbības termiņš tika atrunāts no 09.02.2018 līdz 08.02.2019.

Polises darbības laikā Dzīvoklis tika appludināts, par ko dzīvojamas mājas apsaimniekotājs sastādīja aktu, norādot, ka appludināšana notika sakarā ar ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas bojājumiem, t.i. karstā ūdensvada plīsums dzīvoklī Nr./dzīvokļa numurs A/.

Aktā atbildētājs norādīja, ka neuzņēmās atbildību par notikušo, jo ir piedāvājis iedzīvotājiem remontēt stāvvadu, kura kalpošanas termiņš ir beidzies, bet lēmums nebija pieņemts un remontam trūkst finansējums. Prasītājs uzskata, ka šādi argumenti nav pamats atbrīvot apsaimniekotāju no atbildības.

Prasītājs apsekoja salieto Dzīvokli, eksperts sastādīja attiecīgo tāmi, kurā tiešās izmaksas kopā sastāda 418,00 EUR, atskaitot ar polisi noteikto pašrisku 70,00 EUR, prasītājs salietā dzīvokļa īpašniekam izmaksāja apdrošināšanas atlīdzību 348,00 EUR apmērā.

Dzīvojamo māju, kurā atrodas apdrošinātais dzīvoklis, apsaimniekoja atbildētājs un atbildētājam bija zināms, ka dzīvojamas mājas komunikācijas ir nolietojušas.

Apdrošināšanas līguma likuma 45.pants paredz, ka apdrošinātājam, kas izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, ir subrogācijas tiesība, izņemot personu apdrošināšanas gadījumus. Attiecīgi, prasītājs uzskata, ka prasītājam nodarītais zaudējums piedzenams no atbildētāja.

[1.2] Prasība pamatota ar Apdrošināšanas līguma likuma 45.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 4.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 4.-6.pantu, Civillikuma 1635., 1652., 1753., 1756., 1775., 1779.pantu, Ministru kabineta 2017.gada 11.jūlija noteikumiem Nr.408 "Dzīvojamas mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas maksas aprēķināšanas noteikumi", Ministru kabineta noteikumiem Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi un kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām", Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumiem Nr.905 "Kārtība, kādā tiek plānotas un organizētas ar dzīvojamās mājas renovāciju un rekonstrukciju saistītās darbības" un tajā prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja par labu prasītājam zaudējumus 348,00 EUR apmērā, tiesāšanās izdevumus. Kā arī lūdz atzīt prasītājas tiesības saņemt no atbildētāja likumiskos procentus no kopējās piedzenamās summas no sprieduma spēkā stāšanās brīža līdz sprieduma pilnīgai izpildei, lūdz atmaksāt pārmaksāto valsts nodevu 3,68 EUR apmērā.

[2] 2023.gada 29.augustā tiesā saņemti atbildētāja paskaidrojumi, kuros prasību neatzīst, uzskata to par nepamatotu un noraidāmu.

Paskaidrojumos norādīts, ka, lai noskaidrotu, vai atbildētājam ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, jākonstatē, vai vienlaicīgi pastāv Civillikumā minētie zaudējumu atlīdzības pamati, kā arī ir jānoskaidro, vai zaudējumus ir radījusi prettiesiska rīcība un, vai prettiesisko rīcību ir pieļāvis atbildētājs.

Atbildētājs pārvalda dzīvojamo māju /adrese/ (turpmāk – Dzīvojamā māja) un regulāri seko līdzi tā pārvaldīšanā esošo dzīvojamo māju inženierkomunikāciju stāvoklim, veic normatīvajos aktos nepieciešamos apsekošanas un tehniskās apsekošanas, kā novērš konstatētos bojājumus.

Atbilstoši atbildētāja 2018. gada 3. jūlija aktam par saliešanas gadījumā konstatētajiem bojājumiem Nr. 1-8/18617 Dzīvokļa saliešana 2018. gada 18. jūnijā notikusi karstā ūdens stāvvada plīsuma dēļ.

Atbildētājs uzskata par nepamatotiem prasības pieteikumā norādītos argumentus, ka atbildētājs nav pienācīgi sekojis Dzīvojamās mājas komunikāciju tehniskajam stāvoklim un karstā ūdens noplūdi varēja novērst, ja Dzīvojamās mājas kopējās inženiertehniskās komunikācijas būtu uzturētas pienācīgā tehniskā kārtībā.

Atbildētājs regulāri veic Dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju pārbaudi saskaņā ar spēkā esošajiem reglamentējošajiem normatīvajiem aktiem, proti, Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas/apsaimniekošanas darbību izpildē rīkojas saskaņā ar Ministru kabineta 2010. gada 28. septembra noteikumiem Nr. 907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām".

Tāpat atbildētājs regulāri veic Dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu, ko apliecina 2017. gada 6. jūnija akts par Dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu Nr. 13-8/22479, 2018. gada 20. marta akts par Dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu Nr. 13-8/9120, 2018. gada 21. jūnija akts par Dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu Nr. 13-8/18328.

Dzīvojamās mājas vizuālo apsekošanu atbildētājs regulāri veicis arī iepriekš.

Ņemot vērā, ka Dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju, t.sk. karstā ūdens stāvvadu ekspluatācijas termiņš ir beidzies, atbildētājs piedāvāja Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekiem veikt uzkrājumus to nomaiņai. Šie darbi iekļauti Dzīvojamajai mājai obligāti nepieciešamo remonta darbu apkopojumos un uzturēšanas darbu plānos, sākot jau no 2012.gada. Taču Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieku kopība nav pieņēmusi lēmumu par līdzekļu uzkrāšanu šim mērķim, līdz ar to līdzekļi netika uzkrāti.

Atbildētājs var veikt darbus tikai, kad tam pietiks finansējuma un finansējuma trūkuma dēļ nevar veikt karstā ūdens stāvvadu nomaiņu, kā arī nenes atbildību par avārijas sekām, jo no savas puses informēja Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašniekus par to nomaiņas nepieciešamību un piedāvāja veikt

uzkrājumu šim mērķim.

Atbildētājs norāda, ka no minētā izriet, ka atbildētājs regulāri veic Dzīvojamās mājas inženierkomunikāciju vizuālo apskati. Tādējādi ir pamats secinājumam, ka atbildētājs bija izpildījis pienākumu veikt vizuālo apskati likumā noteiktajā termiņā un kārtībā.

Atbildētāja vērš pirmās instances tiesas uzmanību, ka, ievērojot to, ka dzīvokļu īpašnieki nav pieņēmuši kopības lēmumu par finansējuma piešķiršanu konkrētam mērķim, atbildētājs veic uzkrājumus remontdarbiem atbildētāja noteiktajā apmērā, ņemot vērā arī citus Dzīvojamajā mājā veicamos remontdarbus, to prioritāti un dzīvokļu īpašnieku maksātspēju sabalansējot to ar citiem obligātiem maksājumiem (komunālie un citi pārvaldīšanas izdevumi).

Tikai 2022. gada 1. novembrī Dzīvojamās mājas dzīvokļu īpašnieki ir pieņēmuši kopības lēmumu Nr. 1/2022, ar kuru ir noteikuši iekļaut ūdens stāvvadu un kanalizācijas remontdarbus kā pirmo prioritāti, bet tajā pašā laikā nepiešķirot tam papildus finansējumu, lai darbus uzsākt veikt ātrāk, un nepalielinot atbildētāja noteikto uzkrājuma remontdarbiem apmēru.

Izskatāmajā gadījumā nav pamata konstatēt, ka naudas līdzekļi kanalizācijas stāvvada nomaiņai dzīvokļu īpašnieki būtu iedalījuši, bet Atbildētāja neattaisnojamu iemeslu dēļ minētos darbus nebūtu veikusi. Līdz ar to Atbildētāja uzskata, ka Prasītāja nav pierādījusi prasības pieteikumā aprakstīto Atbildētājas prettiesiski vainojamu rīcību (bezdarbību).

Atbildētājs norāda, ka apsekošanas laikā atbildētājs nebija konstatējis tādus karstā ūdens stāvvadu bojājumus, kurus būtu nepieciešams nekavējoties novērst, pat neskatoties uz to, ka visām Dzīvojamās mājas inženierkomunikācijām ir beidzies ekspluatācijas termiņš.

No atbildētāja paskaidrojumiem pievienotajiem pierādījumiem izriet, ka Dzīvojamā mājā nepastāvēja apstākļi ārpuskārtas remonta veikšanai, kas izpaustos kā nekavējoša karstā ūdens stāvvadu nomaiņa Dzīvojamajā mājā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, izskatāmajā gadījumā atbildētājs uzskata, ka prasītājs nav pierādījis prasības pieteikumā aprakstīto atbildētāja prettiesiski vainojamu rīcību (bezdarbību). Atbildētāja ieskatā, nepierādot nedz cēlonisko sakaru starp atbildētāja rīcību un zaudējumiem, nedz atbildētāja prettiesiski vainojamu rīcību, prasības pret atbildētāju par zaudējumu piedziņu apmierināšanai nav tiesiska pamata.

[2.1] Atbildētāja ieskatā, konkrētajā gadījumā tiek apdrošināts ne tikai Dzīvoklis kā atsevišķs īpašums, bet arī attiecīgās kopīpašuma domājamās daļas. No prasības pieteikumam pievienotajiem dokumentiem nav iespējams izdarīt secinājumu, ka prasītājs pirms apdrošināšanas līguma noslēgšanas ir pārliecinājies par Dzīvojamās mājas apkalpojošo inženierkomunikāciju sistēmu, iekārtu un citu ar Dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistītu funkcionāli nedalāmu elementu tehnisko stāvokli, ekspluatācijas termiņu. Tādējādi pirms apdrošināšanas līguma (polises) noslēgšanas prasītājs nav apsekojis Dzīvojamo māju un nav pārliecinājies par apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, apzinoties, ka Dzīvojamā māja pieņemta ekspluatācijā pagājušajā gadsimtā un inženierkomunikāciju ekspluatācijas termiņš ir beidzies. Tādēļ atbildētājs uzskata, ka pašam prasītājam ir jācieš tie riski, kuri var iestāties apdrošinot nokalpojušas komunikācijas (kopīpašuma domājamā daļa).

[3] Ņemot vērā, ka lietas dalībnieki nav lūguši lietas izskatīšanu tiesas sēdē, kā arī tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, tiesa, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, lietu izskata rakstveida procesā, par ko lietas dalībniekiem paziņots likumā noteiktajā kārtībā

Motīvu daļa

[4] Pārbaudījusi un novērtējusi pierādījumus lietā, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

[5] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta pirmās daļas 3.punktu, vienkāršotās procedūras lietās tiesas sastāda saīsināto spriedumu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 194.panta otro daļu, saīsināto spriedumu sastāda saskaņā ar šā likuma 193.panta prasībām, izņemot aprakstošo daļu, kurā norāda tikai prasības priekšmetu, normatīvos aktus, pēc kuriem vadījies lietas dalībnieks, kā arī prasījumu, un motīvu daļu, kurā norāda tikai normatīvos aktus, pēc kuriem vadījusies tiesa.

[6] Tiesa atzīst, ka prasība par zaudējumu 348,00 EUR apmērā piedziņu no atbildētāja ir pamatota un apmierināma, pamatojoties uz Civillikuma 1775. un 1779.pantu, Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.pantu, Apdrošināšanas līguma likuma 45.panta pirmo daļu, Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 „Noteikumi par dzīvojamās mājas apsaimniekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" (redakcijā, kas bija spēkā laikā no 2014.gada 10.janvāra līdz 2018.gada 20.decembrim) 2., 3., 6.punktu un 13.punkta 13.2.apakšpunktu.

[7] Bez tam, saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu no atbildētāja prasītāja labā piedzenami izdevumi par valsts nodevas samaksu 70 EUR apmērā.

[8] Izvērtējot prasītāja lūgumu par pārmaksātās valsts nodevas atmaksu, tiesa atzīst, ka prasītāja pārmaksātā valsts nodeva 3,68 EUR apmērā (73,68 EUR – 70,00 EUR) atmaksājama prasītājai, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 37.panta pirmās daļas 1.punktu un trešo daļu.

[9] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu nosakāmas prasītāja tiesības no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no kopējās piedzenamās summas.

[10] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.^{1} pantu atbildētājam nosakāms 10 dienu termiņš sprieduma labprātīgai izpildei. Minētais termiņš skaitāms no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 41., 97., 193., 195. 204.^{1}, 250.^{25} pantu, tiesa

nosprieda:

apmierināt AAS "BALTA" vienkāršotās procedūras prasību pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par naudas piedziņu.

Piedzīt no SIA „Rīgas namu pārvaldnieks", reģistrācijas Nr.40103362321, par labu AAS „BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, zaudējumus 348,00 EUR un valsts nodevu 70,00 EUR, kopā piedzenot 418,00 EUR (četri simti astoņpadsmit *euro* un 00 centi), minēto summu ieskaitot SIA "Julianus Inkasso Latvija" kontā Nr. LV61HABA0551008868793, AS Swedbank.

Noteikt prasītāja tiesības par laika periodu no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā līdz pilnīgai sprieduma izpildei saņemt no atbildētāja likumiskos 6% (seši procenti) gadā no kopējās piedzenamās summas.

Noteikt atbildētājam sprieduma labprātīgas izpildes termiņu – 10 dienu laikā, pēc sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Atmaksāt no valsts budžeta AAS "BALTA" reģistrācijas Nr.40003049409, pārmaksāto valsts nodevu 3,68 EUR (maksājuma uzdevums Nr.11825765, mērķis – nodeva pret Rīgas namu pārvaldnieks, SIA, reģ. Nr. 40103362321, polise Nr./numurs/, /numurs/).

Saīsinātais spriedums sastādīts 2024.gada 11.janvārī un pieejams tiešsaistes sistēmā.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams.

Sprieduma sastādīšanas lūgumu var iesniegt rakstveidā 10 (desmit) dienu laikā no saīsinātā sprieduma sastādīšanas datuma. Sprieduma sastādīšanas lūguma gadījumā spriedums būs pieejams tiešsaistes sistēmā 2024.gada 9.februārī.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas tiesā.

Tiesnese A.Moļņika

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU